

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/25/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3511211622
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:3511211622.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Marty Polyákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti F.: J., nar. XX.XX.XXXX a Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom : Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch, deti rodičov: matka J. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX a otec J. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 10. mája 2012 č. k. 7P/58/2012-71, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zníženie výživného, nakoľko vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že od posledného rozhodnutia o výživnom, a to rozsudkom OS Nové Mesto nad Váhom č. k. 7C/199/2010-27 zo dňa 2.5.2011, právoplatným dňa 1.6.2011, ktorým bolo upravené výživné na mal. deti na čas po rozvode, uplynul rok. Súd na strane účastníkov nezistil takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia o výživnom na mal. deti. Otec sám uviedol, že v čase rozvodu, keď sa dohodli na výživnom vo výške 300 eur na obe deti, mal to isté zamestnanie, tiež mal dlhy, avšak súhlasil s výživným preto, lebo vedel, že matka bude s deťmi bývať v podnájme. Dlhy sa mu teraz zvýšili kvôli výživnému. Otec naďalej pracuje ako finančný poradca v spoločnosti QS Network, od ktorej dostal zálohové platby za obdobie od novembra 2011 do marca 2012 v sume 3.000 eur. Ďalej si privyrábal ako pomocný murár na stavbách, kde dostával 3 eurá na hodinu. Splácal pôžičky, ktoré vznikli najmä počas manželstva, ktoré si však vzal za účelom podnikania. Matka v čase rozvodu bývala v podnájme, kde mala platiť nájomné 300 eur mesačne. Keďže bola v omeškaní s platením nájomného, musela odísť a bývanie jej poskytol kamarát u svojej matky za 150 eur mesačne. Tiež splácala pôžičky, ktoré si vzali počas manželstva, celkovo v sume 180 eur mesačne. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok v sume 194,10 eura a prídavky na deti vo výške 44,02 eura mesačne. Po uhradení nevyhnutných poplatkov (za bývanie, pôžičky, škôlka) matke s deťmi zostane cca 150 eur na mesiac, ktorá suma by mala pokryť stravu, oblečenie, hygienu, plienky, lieky atď. Je zrejmé, že už táto suma je nepostačujúca, pričom matka na rozdiel od otca nemá možnosť sa zamestnať, nakoľko mal. Q. má 1 a pol roka. Skutočnosť, že otec nezvládal splácať dlhy nemôže byť na ujmu mal. detí, keďže ich výživa má prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča a tiež to, že otec detí sa zadlžil pre svoju nerozvážnosť. Tu musel súd prihliadnuť na neprimerané majetkové riziká, ktoré otec na seba zobral uzatvorením leasingových zmlúv na motorové vozidlá Peugeot, Volkswagen Passat a na značné investície do svojho podnikania, ktoré predovšetkým spôsobili jeho zadlženosť. Skutočnosť, že niektoré pôžičky mali slúžiť aj na zabezpečenie domácnosti súd síce zobral do úvahy, avšak pri celkovej výške dlhov a pri trvaní manželstva 2 a pol roka, bola táto suma len zlomkom oproti celkovému dlhu otca maloletých. Pôžička poskytnutá účastníkov na prerobenie podkrovia v dome rodičov otca je len

investíciou do domu, z ktorého majú prospech iba otec detí a jeho rodičia. Návrh otca mal. detí považoval teda za nedôvodný, nakoľko znížením výživného na obe maloleté deti by bola ohrozená ich výživa.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Súdu prvého stupňa vytykal, že pri svojom rozhodovaní nesprávne posúdil dôkazy pri vyhodnocovaní jeho možností a schopností platiť doterajšie výživné. V čase keď bola schválená rodičovská dohoda nemal možnosť predpokladať, že dôjde v dôsledku finančnej krízy k poklesu záujmu o finančné produkty, ktoré sprostredkováva, a že s výživným vo výške 300 eur súhlasil len z dôvodu, že mu bolo matky ľúto a zohľadnil nájomné, ktoré v tej dobe platila. Dodal, že ak by aj nedošlo k poklesu záujmu o finančné produkty, mal by veľké problémy dlhodobo platiť súčasné výživné. Poukázal na skutočnosť, že doteraz neprebehlo vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoде, pričom mal za to, že do jeho hodnoty patria aktíva ale aj pasíva. Súd prvého stupňa uznal do výdavkov matky dlhy, ktoré splácala z obdobia manželstva, ale v jeho prípade takto nepostupoval. Prvostupňový súd sa navyše nesprávne vypořiadal s úverom vo výške 600.000,- Sk, ktorý bol použitý na prestavbu domu, ktorý vlastní jeho rodičia a na financovanie svadby, nakoľko sa jednalo o spoločnú investíciu, ktorá mala slúžiť obom manželom. Matka žiadnym spôsobom nepreukázala výšku nákladov a nájomného, ktoré mesačne platí.

Matka ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadřili.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods.1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP), spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) OSP), prejednal odvolanie otca bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 156 ods. 3 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovenie § 219 ods. 2 OSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vypořiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 OSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

Pojem výživné znamená zabezpečovanie a úhradu osobných potrieb medzi osobami, ktoré majú k sebe príbuzenský alebo iný rodinný vzťah. Pojmovými znakmi výživného je majetková hodnota, ktorá má vyhranený účel (úhrada osobných potrieb), a že jej základom a vlastným dôvodom existencie je určitý osobný, rodinný vzťah medzi oprávneným a povinným. Vyživovacia povinnosť má osoba, ktorá má hradíť úhradu osobných potrieb. Korešponduje jej nárok na výživné, ktorý má osoba oprávnená. Výživné je právny inštitút, ktorý je vnútorne diferencovaný a to podľa povahy osobného pomeru medzi oprávneným a povinným. Spoločenské funkcie vykazujú rozdiely, pokiaľ ide o jednotlivé druhy výživného. Z toho hľadiska je spoločensky najvýznamnejšia vyživovacia povinnosť rodičov k deťom. Funkcia výživného je podmienená i mravnými názormi spoločnosti. Právna úprava inštitútu výživného sa snaží zaistiť, aby tam, kde dôjde k poruchám v rodinnoprávnych vzťahoch, bola riešená tak, aby ich pôsobenie bolo čo najmenej obmedzené. Pre úpravu výživného to konkrétne znamená, že zákon usiluje zaistiť i pre poruchové prípady plnenie výživného pravidelne, riadne a v rozsahu, ktorý zodpovedá jeho funkcii v rodine. Nárok na výživné a vyživovacia povinnosť sú založené priamo v zákone. To znamená, že k vzniku vyživovacej povinnosti postačí, aby tu existovali podmienky, ktoré zákon stanoví, bez toho aby k tomu museli pristúpiť akékoľvek ďalšie právne skutočnosti. Výživné, i keď je samostatným nárokom, má úzky vzťah k iným inštitútom rodinného práva. Platí to najmä o ustanoveniach o výchove maloletých detí, lebo povinnosť rodičov zaistiť ich riadnu výchovu i výživu je potrebné chápať komplexne. Právne predpisy, ktoré upravujú výživné, majú kogentnú povahu, teda nemôžu byť menené dohodou medzi

oprávneným a povinným. Z povahy výživného ako zákonného nároku vyplýva i to, že zákon záväzne upravuje i jeho rozsah. Vzhľadom k mnohotvárnosti konkrétnych prípadov sa pri jeho určovaní kladie dôraz na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti a možnosti povinného. Pri rozhodovaní o výživnom musí súd vychádzať zo zistení, ktoré určujú rozhodujúce podmienky pre stanovenie a výšku výživného v dobe rozhodovania. Pre rozsudok je rozhodný stav, ktorý tu je v dobe jeho vyhlásenia.

Odvolací súd mal za to, že dokazovanie prvostupňového súdu bolo veľmi starostlivo orientované na to, či k zmene pomerov došlo, t. j. aby boli spoľahlivo zistené okolnosti rozhodné pre stanovenie výživného v dobe, kedy sa rozhodovalo o novej úprave, nakoľko zmena pomerov musí byť závažnejšieho rázu v okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia, teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejavila v pomeroch účastníkov. Pri rozhodovaní o znížení výživného odvolací súd posúdil komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, a stotožnil sa so zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci prvostupňovým súdom. Skonštatoval, že prvostupňový súd správne poukázal na skutočnosť, že od úpravy vyživovacej povinnosti prešlo pomerne krátke obdobie, pričom k žiadnej podstatnej zmene v pomeroch na strane mal. detí ani ich rodičov nedošlo. Skutočnosť, že sa matke mal. detí znížili výdavky na platbu nájomného nie je postačujúca pre zmenu výšky výživného, nakoľko suma, ktorá jej po odpočítaní všetkých výdavkov ostane je aj tak vzhľadom na potreby mal. detí veľmi nízka. To, že otec mal. detí má väčšie výdavky v súvislosti so splácaním pôžičiek a úverov súd posúdil ako jeho nerozvážnosť a poukázal na zásadu prednosti vyživovacej povinnosti. Riziko, ktoré na seba otec prevzal pri podnikaní a braní úverov a pôžičiek, nemôže byť na škodu mal. deťom a nemôže smerovať proti nim. Platba výživného má pred platbou iných splátok vždy prednosť. Priorita vyživovacej povinnosti rodiča je daná záujmom dieťaťa a povinnosťou každého rodiča je zabezpečenie primeranej starostlivosti a výchovy pre svoje dieťa. Výživné v sume 300 eur, je pre dve deti vo veku 4 a 2 roky primerané aj vzhľadom na skutočnosť, že otec maloletých bol ochotný dávať veľa finančných prostriedkov na iné, oveľa vyššie výdavky.

Porovnaním pomerov v čase posledného rozhodovania o výživnom a v čase terajšieho rozhodovania, nedošlo k výraznej zmene pomerov na strane oboch rodičov detí. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, keď mal za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP (v znení účinnom od 15.10.2008) v ďalšom odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia pre správnosť dôvodov tam uvedených.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu, pričom takýmto konaním je aj konanie starostlivosti súdu o maloleté deti.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.